

Od Autora

Ptaki fascynują ludzi od dawna. Zwłaszcza ptaki drapieżne, które nie tylko posiadają niedostępną nam przez wieki zdolność latania, lecz także robią to w sposób budzący zazdrość i pobudzający wyobraźnię. Dokąd one lecą, gdy znikają późnym latem lub jesienią? Skąd potem wracają wraz z pierwszymi powiewami wiosny? Te pytania towarzyszyły ludziom przez tysiące lat. Nie tylko zresztą te. Zastanawialiśmy się, jak to jest, że skrzydlaci drapieżcy potrafią unosić się tak wysoko, że tracimy ich z oczu, albo że nagle spadają z nieba tak gwałtownie, że trudno nadążyć za nimi wzrokiem. Ich łowieckie możliwości oraz godowe akrobacje, szczególnie koziołkowanie spadających ptaków

*Mamy to szczęście, że żyjemy
w czasach, kiedy zdobycze techniki
i dociekliwi naukowcy żmudnie
rozwikłują te zagadki.*

trzymających się za szpony, budziło i po dziś dzień budzi zachwyt obserwatorów.

Badacze krok po kroku opisują poszczególne ptasie zwyczaje, przystosowania i umiejętności. Ta książka powstała po to, by przybliżyć choć część tych informacji. Jest skierowana zarówno do miłośników ptaków, jak i przypadkowych świadków sokolego polowania lub okrzyków wyda-

wanych przez krążącą parę orłów. Może właśnie po tej lekturze czytelnicy stwierdzą, że warto zainteresować się otaczającym nas światem, poznać bliżej jego tajniki, a nawet wyjść z domu z lornetką i zagłębić się w niezwykły świat otaczającej nas przyrody.

Nie jest to książka naukowa, choć powstała na bazie wiedzy naukowej. Starałem się przekazać w niej w prosty i zrozumiały sposób informacje dotyczące wszystkich europejskich lęgowych gatunków ptaków drapieżnych. Znalazły się w niej opisy cech rozpoznawczych poszczególnych gatunków ptaków drapieżnych, wiadomości o ich występowaniu na naszym kontynencie i w świecie oraz podstawowe dane o środo-

wisku życia, biologii i ekologii oraz wciąż czyhających na bohaterów tej publikacji zagrożeniach. Podczas przygotowywania książki przekonałem się, że nie zawsze możliwe jest zdobycie pełnego zakresu tych informacji. Okazuje się bowiem, że są jeszcze pytania, na które badacze nie znaleźli odpowiedzi. Są też gatunki – czasem naprawdę bardzo rzadkie – którymi na dobrą sprawę jeszcze się na poważnie nie zajęli. Czy zdążą? Wierzę, że tak, choć ptaki drapieżne nie miały i nie mają z człowiekiem łatwo. Owszem, są gatunki hodowane i wykorzystywane przez ludzi nawet współcześnie, ale jeśli spojrzymy na wspólną historię, to okaże się, że od setek lat człowiek raczej walczył z tą grupą zwierząt. Fascynował się nimi, ale jednocześnie niszczył je i uszczuplał siedliska, w których żyją.

Na szczęście stajemy się coraz bardziej świadomi naszego destrukcyjnego wpływu na przyrodę i naszej niewiedzy, która często prowadziła do decyzji błędnych, niezgodnych z potrzebami natury.

Obecnie ruch obserwatorów ptaków oraz osób aktywnie wspierających ptaki drapieżne rośnie w siłę, czego skutkiem jest uratowanie dla europejskiej przyrody kilku gatunków niezwykle skrzydlatych drapieżców. Czy uda się ocalić również inne? Gorąco liczę na to, że tak, a ta książka będzie cegiełką budującą nasze zrozumienie dla otaczającej przyrody. A ptakom drapieżnym to zrozumienie wciąż jest niezwykle potrzebne.

Wojciech Sobociński
Białowieża, czerwiec 2026